

# GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:  
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și strălucitate:

Pe an 40 fr., pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

Oserii garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefranate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrămit.

N<sup>o</sup> 13.

Duminică, 18 (30) Ianuarie.

1887.

Brașov, 17 Ianuarie 1887.

Din mai multe comune române situate în comitatul Bistrița-Năsăud primăram încunoscîntarea, că li s'a interzis de a mai abona diarul nostru din cassele comunale și că din această cauză nu-și mai pot reînol abonamentele.

Scirea acăsta, deși înrîstătoare din punctu de vedere al interesului fôiei nôstre nu mai puțin ca și din punctu de vedere generalu patriotic, nu ne-a surprins, pentru că asemenea interdicțiuni au mai premersu și în alte comitate, unde din nenorocire se conduce administrația în același spiritu de intoleranță, ce-lu întempinăm în așa mare măsură în comitatul, care are nenorocirea d'a figura în Țilele nôstre ca alu doilea pašalicu alu vestitului Banffy.

Acestu fișpanu a fostu prea de totu ocupat cu alte afaceri și planuri îndreptate în contra foștilor grănițeri și a averi lor, a fostu prea multu absorbitu de grija de-a lua în grabă măsurile menite a călca în picioru libertatea cetățenilor nemaghiari din acelu județ, încatu nu s'a pututu gândi pân' acum și la gazetele românesce, ce erau abonate de primăriile comunelor române grănițeresce.

Astfelu până la finea anului trecut comunele au pututu prenumera „Gazeta“, fără ca să li se pună vre o piedecă. Acum însă, cum vedem, s'au schimbatu lucrurile. Pote că multe subscrieri publicate în fôia nôstră la finea anului trecut, prin cari grănițerii au voit să-i dovedescă lui Banffy, că încă viu este sentimentul lor de dreptate, l'au făcutu pe acesta a se gândi cum se impede importarea în comitată a „ideilor rătăcite“, ce le propagă „Gazeta“ nôstră.

Despoții, cei mici ca și cei mari, cei noi ca și cei vechi, au fostu întotdeauna inimizii înverșunați ai presei independente, ai acelor omeni, dela cari puteau să afe adevărul despre faptele lor. De ce să fiă dér Banffy mai bun decâtu alții?

Ordinul de oprire, ce e dreptu, nu vine directu dela Banffy, ci dela viceșpanul, dér acesta nu întreprinde nimic fără scirea și învoirea fișpanului. Pentru ca oprirea să nu apară așa de tendențiosă, cum este în adevăr, s'a interzis „în genere“ abonarea de foi politice. Bine sciau însă șefii administrației, că comunele române din cestiune numai foi române au ținutu, precum se pote admite ca siguru, ca și comunele săsesce din ținutul Bistriței numai foile germane din țera le voru fi abonatu.

Măsura prohibitivă a prefecturei din Bistrița nu este cea dintâiu, care ne dovedesce cum prețuesc în țera la noi organele guvernului libertatea constituțională și autonomia comunala. Este o aparițiune cu totul particulară, ca cetățenii unui statu Țis constituționalu să fiă opriti de a ceti pe banii lor—caci banii comunelor totu dela locuitori se adună—Țiarele acele din patriă, pe cari le credu mai folositoare pentru dênșii și pe cari le potu ceti și înțelege.

Fôrte nemeritu observă raportorul nostru în corespondința de mai la vale, că decă comunele din vorbă ar fi prenumeratū foi maghiare, nu li s'ar fi făcutu nici o piedecă. Dér locuitorii acelor comune nu pricepu unguresce și de aceea trebuie să cetescă românesce.

Aici îndată se schimbă situațiunea. Români suntū numai cetățenii de a doua mână și decă nu sciu unguresce, mai bine să nu cetescă nimic, ci să aștepte până ce cu ajutorul școlilor unguresce, ce se înființază, voru ajunge la acea treptă de „cultură“, ca să potă ceti și foile din Clușiu.

Măsura acăsta, ori câtu de neînsemnată s'ar părē, este și ea o ilustrațiune caracteristică a Țimului și a împrejurărilor în cari trăim.

N'amă pomenitu nici chiar sub absolutismul nemțesc ca să fiă oprită abonarea foilor, ce apăreau în patriă neimpedecatu. A trebuit să se sosescă era lui Banffy, și a altor mici despoți, ca să vedem practisându-se asemenea lucruri.

Oricatu de multu aru voi însă Banffy cu ai săi să ferescă pe Români de „rătăcirile“ ce le propagă—după cum Țice ordinul amintitu—Țiarele române, n'o să le folosescă nimic, deorece Români grănițeri suntū decisi să cetescă și în viitoru gazete românesce.

Este ridiculă încercarea d'a împiedeca prin asemenea șicane lățirea ideilor de dreptu și de libertate între Români.

## Francia și Germania.

„Agence Libre“ din Parisu comunica cu prinsul unui interesantū articulu alu Țiarului germanu „Strassburger Post“, care arată că actuala stare de continue înarmări nu mai e de suferitu și că trebuie lămuritu odată situațiunea. Etă ce scrie numitul Țiaru la adresa Franciei:

„Tendențele pacifice cari se manifestau la inceputul noului an amenință d'a face locu temerilor de rășboiu, provocat de măsurile militare pe cari Francia le ia dealungul grăniței vecine

In fondu aceste măsuru suntū pote luate pentru defensivă, și cum Germania n'are intențiunea d'a ataca pe Francia, nu esistă motive seriose de rășboiu. Dér decă vecinii noștri aru medita năvălirea pe teritoriul nostru liniștitu, voru găsi imperiul germanu gata și totu așa de unitu după cum a fostu în totdeauna dela fundarea sa prin focu și prin sânge.

Ura nu va lipsi, căci în urma amenințărilor continue de rășboiu, poporul nostru suferă dela 1870, din punctul de vedere economic și alu dezvoltării pacifice a forțelor nôstre naționale.

Trebuie în fine a vedē lămuritu, pentru ca crisa care apasă industria, agricultura și comerțul să inceteze și astfel să putem a ne bucura în pace de aceea ce voim să căpătăm în modu cinștitu, prin mijlocul marilor sacrificii.

„National-Zeitung“ comunica vorbele unui distinsu bărbatū de statū străinū, că pacea se află aproape exclusiv în mâinile lui Bismarck și că Europa se espune la grele crise, decă cancelarul imperiului nu mai are destulă putere să susțină pacea. Numita fôia găsesce demnū de băgatū în seamă împrejurarea, că ministru-președinte francesu nu dă, ca Bismarck, declarațiunea, că Francia nu va ataca niciodată pe Germania. Dér așa ceva n'ar declara nici unū ministru francesu.

„Temps“ polemizează contra propunerei, d'a se exprima sərbătorește de pe tribuna parlamentului intențiunile pacifice ale Franciei. Pacea se rășboiul atērnă de împărații Vilhelm și Alexandru, nu de Francia.

„Post“ Țice, că Francia a gășitu în Boulanger se unū bărbatū consciu de puterea Franciei, se unū ușuraticu, care stă înaintea alternativei, d'a se reînțorce în întunereculu negloriosu ori d'a face în curēndu o încercare care să satisfacă așteptărilor generale.

## Cestiunea bulgară.

După cum ne-a comunicatū Mercuri o telegramă din Parisu, guvernul rusescu a invitatū guvernele puterilor europene, să facă între sine unū schimb de păreri în cestiunea bulgară. Guvernul italianu a răspuns Rusiei în modu favorabilu. Guvernul englesu încă a răspuns, că e gata a sprijini ori-ce aragiamentu echitabilu, der că voese să cunoscă mai antēiu bazele aragiamentului turco-bulgaru, pe care-lu recomandă Rusia, fiindu făcutu pe baza propunerilor rusesce, care între altele ceru retragerea regenței și disolvarea Sobraniei

O telegramă din Constantinopolu ne spune, că am-

basadorii puterilor semnatare ale tratatului dela Berlinu voru esamina mijlocele propuse de Rusia pentru a resolva crisa bulgară. Negociațiunile cu delegații bulgari voru incepe la 29 Ianuarie la Constantinopol.

In cercurile diplomatice din Viena se asigură, că în casul când regința ar stărui în hotărirea sa de până acum, d'a nu ceda, puterile europene nu voru Ține seamă de ea și voru însărcina oficialu pe Pôrta cu aplicarea decisiunelor sale privitoare la regularea cestiunii bulgare. Cei din Constantinopolu suntū de părere, că singurul obstaculu pentru o soluțiune la crisa bulgară pe baza formării unui guvern mixtu, pare a fi în faptul că regența actuală este la dispozițiunea armatei, a cărei șefi, mai toți compromisi în fața Rusiei, au interesu a prelungi rezistența. Afără de armată, toți șefii de partid în Bulgaria parū resemnați a suferi evenimentele, mai cu seamă după rezultatele descurajătoare ale călătoriei deputațiunii bulgaresce.

Nu putem săi la ce rezultat va ajunge și acestu schimb de păreri alu puterilor și consultațiunile ambasadurilor din Constantinopolu, suntū semne însă, că Anglia nu e dispusă a face pe placul Rusiei, ba chiar caută a îngreua situațiunea de cumva e adevărată scirea următoare: Din Constantinopolu se telegrafiază adevă, că maiorul Trotter, atașat militarū pe lângă ambasada Engliterei la Constantinopolu, a sositū la Salonicu. Elū are ca misiune specială d'a reincepe studiul condițiunilor geografice și etnografice ale Macedoniei de Nordu și în particularu a părții Macedoniei, la a cărei posesiune aspiră Bulgaria.

Etă déră, că Englesii caută să aducă la ivelă o altă cestiune, pote printr'o revoluțiune în Macedonia, care negreșitu ar procura o ocupare a Bulgariei de către Ruși, fără să mai Țină acești seamă de celelalte puteri.

Ca semn de neliniște se pote privi și scirea ce vine din Sofia, că iritațiunea contra lui Zancov, în urma propunerilor ce a făcutu Pôrta, este atât de mare, încatu întorcerea sa ar putē da locu la turburări regretabile.

Oficiosa „Nesavissima Bulgaria“ într'unu aspru articulu dă Turciei a înțelege, că decă sprijinesce și aștă pe revoluționarii bulgari în contra guvernului, Bulgaria îi voru plăti Porții cu aceeași monedă, și anume, în Macedonia.

De altă parte se comunică, că și partida rusă lucră ca să revolte Macedonia și că s'au și organizatū câteva bande. Se mai asigură în ôrecari cercuri politice din Constantinopolu, că Pôrta, când se va face negociațiile în privința cestiunii bulgaresce, va propune ca forțările de pe marginea Dunărei să fiă dărēmate.

In totu casul, semnele nu pré vorbescū pentru o pacnică revoltare a cestiunii bulgare.

## Sciri militare.

Rusia. Guvernul rusu înființază două fabrici de acidu plicricu: una la Cherson, cealaltă lângă Pultava. Un număr de lucrători francesi, cari suntū destinați pentru aceste fabrici, au trecutū în Țilele aceste prin Varșovia. Intregul produs alu fabricelor se va preda guvernului. Materialul brutu pentru fabricarea acidu plicricului se aduce din Francia și are intrare liberă de vamă în Rusia.

Italia. Printr'o circulară confidențială, ministrul de rășboiu a anunțatū prefectilor, că este pregătitu totul la ministeru pentru chemarea clasei 1880-81-82-83. Circulara invită pe prefecti, ca să ia tôte măsurile necesare, pentru ca să grăbescă, în ceea ce-i privesce această experiență de mobilizare.

## Ministrul Șturza la Berlinu?

„Corespondința din Viena“ publică următoarele:

Un Țiaru vienesu, „Wiener Tagblatt“, pretinde a avē dintr'unu isvoru diplomaticu autorisatū următoarea destăinuire:

„Imediatu după faimosul discursu alu d-lui de Bismarck, ministrul românū, d. Dimitrie Șturza a fostu trimisū la Berlinu de către regele Carolu, care dorea să





Cursul la bursa de Viena  
din 28 Ianuarie st. n. 1887

Table of stock exchange rates for Vienna, listing various securities like gold, paper, and bonds with their respective prices.

Cursul pieței Brașov  
din 29 Ianuarie st. n. 1887.

Table of market rates for Brașov, including exchange rates for Romanian banknotes, silver, and various currencies.

13-20

Pischinger-Torte,

o tortă, care a câștigat înalta recunoștință a Majestății sale Reginei și care, nefind întrecută în calitatea ei escelentă, a ajuns să fi vestită pretutindeni, să găsească în fiecare și prosperitate la Emil Porr, băcănia la stăua roșie. Depositul principal: Oskar Pischinger, Viena, Brigittenau.

Minunea vienesă

pe tărîmul industriei de cesornice cu pendulă.

Numai fl. 2.50

costă la mine de astăzi încolo unu

Cesornic cu pendulă

escelentă, regulată de sine luminată, cu aparat pentru deșteptat și șgomot, cu două glonțe (funți) bronzate, pendulă și cele aparținătoare.

Aceste cesornice pompoase și escelente sunt montate în pervasuri rotunde, frumoși colorate, imitându lemnul de nuc, de abanos sau palisandru, o podobă pentru fie-care salon. Pentru tabla cu cifrele ce luminează noaptea ca luna fără adaus de nici un material dau pentru

10 ani garanția

și atrag atențiunea, că aceste cesornice minunate, escelente și totuși admirabile de eftine se află singur numai la mine bune și veritabile Afară de acestea dau cu

Numai fl. 6-50 unu cesornic romontor, suprafinu Argintu-Nickel, de întors fără cheia-cu mecanismu de Nickel adevărat, regulat, punctual, cesornic nedis-tructibil, arătându secunde. Numai fl. 6-50, mai nainte a costat întreit.

Trimiterea în provinciă se face cu rambursă post, sau trimițându-se prețul înainte prin

Exporthaus Fekete, Uhren-Depot, Wien, V. Wehrgasse Nr. 13/59.

Sz. 56/1887.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. törvényszék 6317 számú végzése által Dr. Miku András ügyvéd által képviselt Dr. Leményi Miklos javára aiso kománai Popu Iosif és társai ellen 106 frt. tőke, ennek 1886 év August hó 4 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 39 frt. 95 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával biróilag le foglalt és 350 frt. 90 kr. becsült kutsulatai Boér Györgynél: 2 szürke paripa és 1 sárga kancaza 16 7-7 éves; Popu Iosif és nejenél: 46 drb. épületneh való cserefa, 11 szekér széna, 5 szekér szalma, 40 szekér trágya, 1 bivalborju 1 éves, 1 tak: tüzhely és több butorokból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek az 1562/1886 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis kutsulata és Alsó-komának öszegeiben leendő eszközésére 1887 ik év Február hó 5-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. törvényezikk 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Sárkány, 1887 év Január hó 26 napján.

Amberboy Lajos, kir. bíróági végrehajtó.

Mersul trenurilor

Valabilu dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a calei ferate orientale de stat reg. ung.

Large table showing train schedules and fares for routes between Predeal-Budapest, Teiuș-Arad-Budapest, and Budapest-Arad-Teiuș. Includes columns for train types, times, and prices.

Nota: Orele de noapte sunt cele dintre liniile gróse.